

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 2C/359/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7612221848
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Dubovinská
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2013:7612221848.4

Rozhodnutie

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Viera Dubovinská, v právnej veci žalobkyne, R. T., O.. XX.G..G., V. K. XXX/XX, B., právne zast. JUDr. Jánom Burocim, advokátom, Chrapčiakova 7, Spišská Nová Ves, proti žalovanému, RAPID life životná poisťovňa a.s., Garbiarska 2, Košice, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, takto

r o z h o d o l i :

Z r u š u j e rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41, Košice spisovej značky 2C/80/2012 zo dňa 19.1.2012.

O d k l a d á vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice so sídlom Alžbetina 41, Košice, spisovej značky 2C/80/2012 zo dňa 19.1.2012 do právoplatného ukončenia konania vedeného tunajším súdom pod číslom 2C/359/2012.

Žalovaný je p o v i n ť nahradiť žalobkyni na účet jej právneho zástupcu trovy konania vo výške 294,39 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť na účet tunajšieho súdu súdny poplatok z návrhu vo výške 99,50 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 6.11.2012 sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 2C/80/2012 zo dňa 19.1.2012 a náhrady trov konania.

V návrhu uviedla, že uvedeným rozsudkom bola zaviazaná k zaplateniu žalovanému dlžnej pohľadávky vo výške 61,74 eur a k náhrade trov konania vo výške 276 eur. Rozsudok jej bol doručený dňa 8.10.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.10.2012.

V návrhu na začatie rozhodcovského konania žalovaný uviedol, že účastníci rozhodcovského konania uzatvorili platnú rozhodcovskú doložku. Poukázala na to, že rozhodcovská doložka, na základe ktorej súd rozhodol, je súčasťou Všeobecných poisťných podmienok v ich XV. časti a táto splýva s ostatnými podmienkami a k podpisu jej bola predložená na začiatku zmluvného vzťahu s podpísaním návrhu na uzatvorenie poisťnej zmluvy, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou.

Rozhodcovská doložka je v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

V zmysle XV. Časti „Rozhodcovské konanie“ Všeobecných poisťných podmienok spoločnosti Rapid Life životná poisťovňa, a.s. účinných ku dňu uzatvorenia zmluvy, (ďalej len „obchodné podmienky“), bod 1: poisťovňa a poistník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov s výlukami a odchylnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom.

V zmysle XVII. Časti „Záverečné ustanovenia“ obchodných podmienok, body 1-2: Tieto všeobecné poisťné podmienky sú všeobecne platné a účinné pre poisťné zmluvy uzavreté od 21. mája 2007. Na prv uzavreté poisťné zmluvy sa tieto VPP vzťahujú na základe vzájomnej dohody poisťníka a poisťovne. Všetky články, ustanovenia a dojednania uvedené v týchto všeobecných poisťných podmienkach sú nedeliteľnou súčasťou poisťnej zmluvy uzavretej medzi poisťníkom a poisťovňou a nadobúdajú voči konkrétnemu poisťníkovi v plnom rozsahu a bez výnimky účinnosť dňom ich podpisania.

Žalobca ako spotrebiteľ nemala možnosť výberu vzhľadom na splnutie rozhodcovskej doložky s ostatnými podmienkami.

Rozhodcovská doložka nebola dojednaná v čase vyššej bdlosti po vzniku sporu, ale na začiatku zmluvného vzťahu.

Na uvedenom nemení nič skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy obe zmluvné strany podpísali aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na rozhodcovskú doložku. Priemerný spotrebiteľ má problém porozumieť a v krátkom čase sa zorientovať a zvážiť dôsledky vyplývajúce z rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu.

Rozhodcovská doložka predstavuje výrazný zásah do práv a povinností medzi dodávateľom a spotrebiteľom, pretože nie súd, ale rozhodca rozhodne o právach a právom chránených záujmoch. Rozhodcovská doložka vyžaduje od žalobkyne, aby sa podrobila rozhodcovskému konaniu, ktoré vopred určil dodávateľ. Žalobkyňa zároveň navrhla, aby bola súdom odložená vykonateľnosť napadnutého rozhodcovského konania.

Žalovaný sa na výzvu súdu k návrhu na začatie konania písomne vyjadril a dal do pozornosti súdu, že toto konanie v ktorom sa rozhoduje o zrušení rozhodcovského rozsudku, nie je spotrebiteľským sporom. Konanie o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy je potrebné odlišiť od konania o zrušení rozhodcovského rozsudku (osobitné konanie podľa § 40 zák. č. 244/2002 Z. z.). Konanie o zrušení rozhodcovského rozsudku nie je sporom spotrebiteľským, ale len konaním o preskúmanie zákonnosti postupu a záverov rozhodcovského súdu z hľadísk a dôvodov taxatívne uvedených v § 40 ods. 1 písm. a) až i) zák. č. 244/2002 Z. z.. V ďalšom poukázal na to, že žalobkyňa proti rozhodcovskému rozsudku mohla podať opravný prostriedok.

Žalovaný sa domnieva, že súd je povinný skúmať všetky podmienky pre vedenie konania, avšak podľa jeho názoru je naďalej daná prednosť kompetencie rozhodcovského súdu pred súdom všeobecným. Túto skutočnosť považuje žalovaný za právne významnú, pretože rozhodcovské konanie sa začalo skôr a ak by bol podaný odpor žalobkyňou, tak je daná prednosť kompetencie rozhodcovského súdu pred súdom všeobecným zo zákona. Z označeného dôvodu vzniesol pri svojom úkone námietku podľa § 106 ods. 1, 3 O.s.p. s návrhom na zastavenie alebo prerušenie konania do konečného rozhodnutia rozhodcovského súdu, ktorý začal ako prvý konať v danom spore.

Žalovaný rozhodcovskú doložku doloženú podpisom oboch strán považuje za jednoznačne individuálne dojednanú, na viac pre svoj osobitný charakter bola osobitne a výrazne oddelená od ostatného textu VPP, a to práve z dôvodu, aby bola výrazne oddelená od ostatných VPP a zrejma aj žalobkyňi ako účastníčke zmluvného vzťahu. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že rozhodcovská doložka bola dojednaná v Osobitných zmluvných dojednaniach č. 01/2007 k poisťnej zmluve žalobkyne, ktoré sú zaradené až v samotnom závere za znením VPP a sú výrazne oddelené od textu VPP práve z dôvodu, aby si žalobkyňa všimla a venovala im náležitú pozornosť.

Žalobkyňa mala dve možnosti spolu s podpisom poisťnej zmluvy a VPP - podpísať osobitné zmluvné dojednania obsahujúce rozhodcovskú doložku, čím by prijala z podpisu vyplývajúce ustanovenie čl. XV. VPP na svoj poisťný vzťah alebo nepodpísať osobitné zmluvné dojednania, čím by vylúčila použitie ustanovenia čl. XV. VPP, avšak jej poisťný vzťah by nebol v ostatnom dotknutý. Osobitosť rozhodcovskej doložky sa snažil žalovaný maximálne zvýrazniť pre svojich klientov tým, že to nazval osobitnými zmluvnými dojednaniami, zaradil to za text VPP a podriadil to osobitnému podpisu účastníkom poisťného vzťahu. Poukázal na rozhodnutia súdov rôznych stupňov v rámci celej SR, kde tieto posúdili totožnú rozhodcovskú doložku za individuálne dojednanú a platnú.

Žalovaný zotrval na žalobnom návrhu zo dňa 2.1.2012 podanom na rozhodcovský súd v celom rozsahu a navrhol v zmysle vyjadrenia zastaviť konanie o žalobe, resp. žalobu ako nedôvodnú zamietnuť a nahradiť trovy konania.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, žalovaného, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 2C/80/2012, zo dňa 19.1.2012, vydaným Arbitrážnym súdom Košice, bola žalobkyňa zaviazaná zaplatiť žalovanému sumu 61,74 eur a nahradiť trovy konania vo výške 276 eur. Podľa odôvodnenia tohto rozhodnutia rozhodcovský súd sa zaoberal svojou právomocou vo veci rozhodnúť a dospel k záveru, že jeho právomoc je daná.

Z písomného poverenia žalobcu z 1.1.2009 resp. z časti XV. predložených poisťných podmienok vyplýva, že poisťovňa určila na prejednanie všetkých sporov Arbitrážny súd Košice. Z osobitných dojednaní vyplýva, že rozhodcovská doložka bola krytá samostatným podpisom žalovanej (v tomto konaní žalobkyne), ktorá nebola povinná ju v rámci zmluvy ako celku podpísať. Žalovaná mala možnosť zmluvnú podmienku neprijat' bez toho, aby to ovplyvnilo zvyšok poisťného vzťahu, mala teda možnosť úpravu časti XV. poisťných podmienok úplne vylúčiť. Na základe toho posúdil rozhodcovský súd rozhodcovskú doložku ako platnú. Rozhodcovská doložka neobsahuje ustanovenia, ktoré by mali žalobcu (v tomto konaní žalovaného) zvýhodňovať a tým spôsobiť nerovnováhu vo vzájomnom vzťahu v neprospech žalovanej.

Uvedený rozhodcovský rozsudok prevzala žalobkyňa do vlastných rúk dňa 8.10.2012. Rozhodcovský rozsudok č. 2C/80/2012, zo dňa 19.1.2012 nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 16.10.2012.

Dňa 22.10.2007 bola medzi žalobkyňou a žalovaným uzatvorená poisťná zmluva č. 4021590485 so začiatkom poistenia dňa 23.10.2007 s koncom poistenia po uplynutí 40-tich rokov.

Všeobecné poisťné podmienky žalovaného, ktoré sú súčasťou poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, v časti XV. s názvom „Rozhodcovské konanie“ obsahujú rozhodcovskú doložku, kde podľa bodu 1 tohto článku, poisťovňa a poisťník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších doplnkov s výlukami a odchylnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom.

Podľa bodu 2 uvedeného článku pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. S uvedeným vyjadruje poisťník súhlas svojim podpisom na týchto všeobecných poisťných podmienkach.

Za všeobecnými poisťnými podmienkami, ktoré boli podpísané žalobkyňou dňa 22.10.2007 sú uvedené Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poisťnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX, kde podľa bodu 2 poisťník a poisťovňa vyjadrujú svojim podpisom vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti všeobecných poisťných podmienok. Osobitné zmluvné dojednania sú podpísané žalobkyňou dňa 22.10.2007.

Keďže žalobkyňa rozhodcovský rozsudok prevzala dňa 8.10.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.10.2012 je zrejme, že možnosť podania opravného prostriedku proti rozhodcovskému rozsudku nevyužila.

Z registra tunajšieho súdu bolo zistené, že proti žalobkyňi nie je tunajším súdom vedené konanie na základe návrhu žalovaného, kde exekučným titulom by bol rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 2C/80/2012 zo dňa 19.1.2012.

Žalobkyňa v účastníckej výpovedi sa pridŕžavala žalobného návrhu a dodala, že so subjektom Prvá Česko-Slovenská poisťovňa Rapid podpísala len „Záznam o požiadavkách a potrebách klienta k PZ“ a agentkou žalovaného bola oboznámená, že jej ponúka uzavretie zmluvy „životné poistenie“, bola oboznámená, že mesačne bude platiť cca 500.-Sk, v prípade insolventnosti môže od zmluvy odstúpiť a suma, ktorú zaplatila bude jej vrátená. Z dôvodu, že cez médiá zistila a mala pochybnosti o tomto spôsobe poistenia, prestala platiť mesačný predpis poisťného a zo strany žalovaného jej nebolo nič vrátené. Trvala na podanej žalobe.

Žalovaný v celom rozsahu zotrval na písomnom vyjadrení k žalobe a z dôvodov tam uvedených navrhol žalobu zamietnuť.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 40 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy.

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku odložiť.

Podľa § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov podľa § 40 písm. a) a c), pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe.

Poistná zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 23.10.2007, o nároku z ktorej rozhodoval rozhodcovský súd, je spotrebiteľskou zmluvou podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka. Z poisťnej zmluvy je zrejme, že žalovaný ako poisťovateľ konal v rámci predmetu svojej činnosti podľa výpisu z Obchodného registra. Žalobkyňa je spotrebiteľom, keďže uzatvorila zmluvu ako fyzická osoba. Z predloženej poisťnej zmluvy, ani rozhodnutia rozhodcovského súdu nie je zrejme, aby žalobkyňa pri uzatváraní poisťnej zmluvy konala v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Pre spotrebiteľské zmluvy je pritom charakteristické, že sa jedná o zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačenej tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť zmeniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Týka sa to aj predmetnej veci, pretože poisťná zmluva bola vyplnená na vopred pripravenom predtlačenej tlačive, do ktorého boli len vpísané údaje týkajúce sa žalobkyne.

Vo veci preto ide o spor, ktorý má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve a návrh bol podaný žalobkyňou ako spotrebiteľom. Z toho dôvodu je podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch žalobkyňa oslobodená od platenia súdnych poplatkov.

Miestna príslušnosť tunajšieho súdu je daná podľa § 88 ods. 2 posledná veta O.s.p.. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č. 1Co/66/2013-77 zo dňa 27.3.2013, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie tunajšieho súdu zo dňa 13.12.2012 o zamietnutí námietky žalovaného o miestnej nepríslušnosti tunajšieho súdu na konanie.

Žalobkyňa sa podaným návrhom na začatie konania domáhala zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky. Návrh na začatie konania bol z jej strany podaný v zákonom stanovenej lehote 30 dní, čo je zrejme z toho, že predmetný rozhodcovský rozsudok bol žalobkyňi doručený dňa 8.10.2012 a návrh na začatie konania bol na tunajšom súde podaný dňa 6.11.2012.

Vykonaným dokazovaním má súd za to, že návrh bol podaný zo strany žalobkyne dôvodne. Dôvodom zrušenia rozhodcovského rozsudku sp. zn. 2C/80/2012 je skutočnosť, že rozhodcovský súd rozhodol vo veci na základe neplatnej rozhodcovskej doložky.

Rozhodcovská doložka, na základe ktorej rozhodcovský súd rozhodol, je súčasťou všeobecných poistných podmienok. Konkrétne je uvedená v článku XV. všeobecných poistných podmienok s názvom „Rozhodcovské konanie“. Je tak súčasťou dlhého neprehľadného textu písaného malými písmenami a splyva s ostatnými podmienkami uvedenými vo Všeobecných poistných podmienkach. Podľa rozhodcovskej doložky všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia budú rozhodnuté v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka tak znemožňuje poistenému - spotrebiteľovi zvoliť si spôsob riešenia prípadného sporu a núti ho v prípade sporu alebo sporných nárokov podrobiť sa výlučne rozhodcovskému konaniu. Tým mu je ako spotrebiteľovi odobratá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom. Uvedeným rozhodcovská doložka spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na smernicu Rady č. 93/13/EHS, ktorá uvádza niektoré nekalé podmienky vo svojej prílohe, kde podľa písm. q) bod 1 tejto prílohy neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane. Podľa toho je teda neprijateľné, aby rozhodcovské konanie bolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov z akejkoľvek spotrebiteľskej zmluvy. Rozhodcovská doložka je tak poukazujúca na citované ustanovenie § 54 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou a teda je neplatná.

Súd má za to, že predmetná rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná tak, ako to tvrdil žalovaný. Žalovaný poukázal pritom na osobitné zmluvné dojednania, ktoré žalobkyňa samostatne podpísala. V prvom rade súd poukazuje na to, že žalovaný nepreukázal skutočnosť, aby bola žalobkyňa riadne oboznámená so Všeobecnými poistnými podmienkami. To, že žalobkyňa Všeobecné poistné podmienky a osobitné zmluvné dojednania podpísala ešte neznamená, že žalobkyňa sa skutočne mala možnosť s týmito podmienkami aj oboznámiť. Všeobecné poistné podmienky, ale aj osobitné zmluvné dojednania sú písané malými písmenami, obsahujú množstvo právnickej terminológie. Je nemožné, aby žalobkyňa ako priemerný spotrebiteľ mala možnosť si ich prečítať a aby pochopila ich text v krátkej dobe, bez možnosti sa s nimi vopred riadne oboznámiť. Uvedené je zrejme z toho, že Všeobecné poistné podmienky a osobitné zmluvné dojednania boli žalobkyňou podpísané v deň uzatvorenia poistnej zmluvy resp. spolu s poistnou zmluvou, keďže je v nej výslovne uvedené, že jej súčasťou sú Všeobecné poistné podmienky. Na uvedenom nemení nič skutočnosť, že žalobkyňa podpísala samostatne aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na rozhodcovskú doložku, ktoré sú len pokračovaním predtlačeneho formulára poistných podmienok.

Rozhodcovská doložka tak, ako je uvedená vo Všeobecných poistných podmienkach je neplatnou aj z dôvodu, že subjekt, ktorý má rozhodovať v rozhodcovskom konaní je oprávnený určiť výlučne žalovaný. Uvedené taktiež spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov rozhodcovského konania v neprospech spotrebiteľa. V prípade takého výberu, ktorý nie je dohodou oboch strán, zvlášť vznikajú pochybnosti o neobjektívnosti rozhodovania v rozhodcovskom konaní.

Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti má súd za to, že rozhodcovská doložka v článku XV. Všeobecných poisťných podmienok je neprijateľnou podmienkou a teda absolútne neplatnou zmluvnou podmienkou vzhľadom na jej rozpor s ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách a ustanoveniami Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Rozhodcovský súd preto nemohol rozhodnúť na základe tejto doložky a teda nemal právomoc vo veci konať. Súd preto návrhu žalobkyne vyhovel a predmetný rozhodcovský rozsudok zrušil.

Žalobkyňa v žalobnom návrhu žiadala o odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku sp. zn. 2C/80/2012. V citovanom ustanovení § 40 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. nie sú vymedzené podmienky, ktoré musia byť splnené, aby bolo možné odložiť vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku. Je však nepochybné, že dôvody odkladu musia spočívať na úvahe súdu o možnom úspechu vo veci samej a v zabránení výkonu predmetného rozhodnutia. Právoplatný a vykonateľný rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom spôsobilým na vymáhanie plnení v ňom priznaných žalovanému. Účelom odkladu vykonateľnosti právoplatného rozhodnutia je ochrana toho, kto o odklad žiada. Je zrejmé, že napriek prebiehajúcej súdnej konaní žalovaný má právo domáhať sa výkonu predmetného rozhodnutia. V konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku mala žalobkyňa úspech, rozhodnutie však nie je právoplatné. Súd má preto za to, že sú splnené predpoklady povolenia odkladu vykonateľnosti daného rozhodcovského rozsudku. V opačnom prípade by totiž mohlo dôjsť k nútenému vymáhaniu plnení z neho vyplývajúcich už v priebehu tohto konania. Odkladom vykonateľnosti sa tak predíde možnému navyšovaniu nákladov, ktoré by mohli vzniknúť prípadnou exekúciou rozhodcovského rozsudku. Poukazujúc na uvedené súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

O trovách konania rozhodol súd podľa citovaného ustanovenia. Trovy boli priznané žalobkyňi, ktorá bola v konaní úspešná. Žalobkyňa si uplatnila náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 362,28 eur. Trovy jej boli priznané vo výške 294,39 eur a pozostávajú z trov právneho zastúpenia určených podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Hodnota jedného úkonu právnej služby bola určená podľa § 11 ods. 1 uvedenej vyhlášky. Žalobkyňi bola priznaná náhrada trov za tieto úkony právnej služby: príprava a prevzatie zastúpenia dňa 15.5.2013 vo výške 60,08 eur, účasť na pojednávaní dňa 15.7.2013, 12.9.2013 2x po 60,08 eur a účasť na pojednávaní - vyhlásenie rozsudku dňa 26.9.2013 vo výške 1-iny 15,02 eur, za vyjadrenie vo veci podané dňa 13.6.2013 vo výške 60,08 eur, spolu odmena vo výške 255,34 eur. Trovy právneho zastúpenia ďalej pozostávajú z režijného paušálu (§ 15 písm. a/) za päť úkonov v roku 2013 vo výške po 7,81 eur t.j. spolu režijný paušál vo výške 39,05 eur. Spolu trovy právneho zastúpenia tak predstavujú sumu 294,39 eur. Súd nepriznal žalobkyňi náhradu trov za písomné podanie zo dňa 15.5.2013, ktoré neobsahuje vyjadrenie vo veci samej - ide len o sprievodný list zo strany žalobcu a návrh na doplnenie dokazovania vyžiadaním dokladu o prevzatí rozhodcovského rozsudku z rozhodcovského súdu a poukázanie na rozvíjajúcu sa súdnu prax v obdobných veciach.

Podľa § 2 ods. 2 veta prvá zákona č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

Žalobkyňa je pre toto konanie oslobodená od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Z.z. a súd jej návrhu vyhovel. Z tohto dôvodu súd zaviazal žalovaného zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania. Výška súdneho poplatku bola určená podľa položky 1 písm. b/ sadzovníka súdnych poplatkov t.j. vo výške 99,50 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.